

О. В. Косарчук, М. М. Лазарев, О. М. Кадигриб

*Український НДІ сільськогосподарської радіології
Національного університету біоресурсів і природокористування України, Київ*

**ДИНАМІКА ЕФЕКТИВНОСТІ ДОВГОТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ КОНТРЗАХОДІВ
НА РАДІОАКТИВНО ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЯХ
У ВІДДАЛЕНИЙ ПЕРІОД ПІСЛЯ АВАРІЇ НА ЧАЕС**

За результатами трьох-п'ятирічних досліджень наведено усереднені дані динаміки радіологічної ефективності довготривалого застосування мінеральних добрив (НПК) у віддалений період після аварії на ЧАЕС. Показано, що на радіоактивно забруднених чорноземних ґрунтах застосування мінеральних добрив не призводить до достовірного зниження радіоактивного забруднення врожаю сільськогосподарських культур. На дерново-підзолистих і торфових ґрунтах застосування мінеральних добрив як складової частини комплексу протирадіаційних заходів залишається ефективною мірою. Радіологічна ефективність застосування мінеральних добрив (НПК) залежить від співвідношення N : K.

Ключові слова: ^{137}Cs , коефіцієнт накопичення, радіоактивно забруднені землі, сільськогосподарські культури.

О. В. Косарчук, Н. М. Лазарев, А. М. Кадыгриб

*Украинский НИИ сельскохозяйственной радиологии
Национального университета биоресурсов и природопользования Украины, Киев*

**ДИНАМИКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ДОЛГОВРЕМЕННОГО ПРИМЕНЕНИЯ КОНТРМЕР
НА РАДИОАКТИВНО ЗАГРЯЗНЕННЫХ ТЕРРИТОРИЯХ
В ОТДАЛЕННЫЙ ПЕРИОД ПОСЛЕ АВАРИИ НА ЧАЭС**

По результатам трех-пятилетних исследований приведены усредненные данные динамики радиологической эффективности долговременного применения минеральных удобрений в отдаленный период после аварии на ЧАЭС. Показано влияние минеральных удобрений, которые вносили под сельскохозяйственные культуры в разных дозах, на интенсивность поступления ^{137}Cs в урожай на радиоактивно загрязненной территории Украины в разных климатических условиях.

Ключевые слова: ^{137}Cs , коэффициент накопления, радиоактивно загрязненные земли, сельскохозяйственные культуры.

O. V. Kosarchuk, M. M. Lazarev, O. M. Kadygrib

*Ukrainian Institute of Agricultural Radiology,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv*

**DYNAMICS EFFECTIVENESS OF LONG DURATION APPLICATION
OF COUNTERMEASURES ON THE RADIOACTIVE TERRITORIES IN THE REMOTE PERIOD
AFTER CHERNOBYL CATASTROPHE**

Averaged assessments of radiological effectiveness dynamics of mineral fertilizers of long-term application at the late phase of ChNPP accident have been carried out on the base of 3-5-years experiments. The influence of mineral fertilizers, used in different doses for agricultural plants, has been shown for intensity of ^{137}Cs accumulation by plants on various soil-climatic conditions of radioactively contaminated territory of the Ukraine.

Keywords: ^{137}Cs , coefficient of accumulation, radioactively contaminated land, agricultural plants.

REFERENCES

1. *Nadtochii P.P., Volvach F.V., Gerashchenko V.G.* Soil ecology and its pollution. - Kyiv: Nauk. dumka, 1997. - 246 p. (Ukr)
2. *Lisoval A.P., Makarenko V.M., Kravchenko S.M.* The system of fertilizer application. - Kyiv: Vyshcha shkola, 2002. - 317 p. (Ukr)
3. *Methodological* manual on the organization of scientific research in the field of agricultural radiology. - Kyiv: UkrNDISGR, 1992. - 136 p. (Ukr)
4. *Handbook* for radiological services of the Ministry of Agriculture of Ukraine. - Kyiv, 1997. - 176 p. (Ukr)
5. *Agricultural* production in areas contaminated by the Chernobyl accident in remote period // Guidelines / Ed. by B. S. Prister. - Kyiv: Atika-N, 2007. - 196 p. (Ukr)

Надійшла 14.05.2014

Received 14.05.2014